

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité

5 november 2001

*****III VERSLAG**

over de door het bemiddelingscomité goedgekeurde gemeenschappelijke ontwerptekst van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (PE-CONS 3654/2001 - C5-0496/2001 – 1999/0152(COD))

Delegatie van het Europees Parlement in het bemiddelingscomité

Rapporteur: Klaus-Heiner Lehne

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markerings in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE.....	5
TOELICHTING.....	6

PROCEDUREVERLOOP

Op 5 juli 2000 bepaalde het Parlement in eerste lezing zijn standpunt inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (COM(1999) 352 – 1999/0152(COD)).

Op 17 januari 2001 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de ontvangst van het gemeenschappelijk standpunt en verwees zij dit document naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (12469/1/2000 – C5-0678/2000).

Op 5 april 2001 amendeerde het Parlement het gemeenschappelijk standpunt.

Bij schrijven van 5 juli 2001 deelde de Voorzitter van de Raad het Parlement mede dat een verlenging van de in artikel 251, lid 7 van het EG-Verdrag bedoelde termijn voor het nemen van een besluit over de amendementen van het Parlement noodzakelijk was.

Bij schrijven van 20 augustus 2001 deelde de Raad mede niet met alle amendementen van het Parlement te kunnen instemmen.

De voorzitter van de Raad riep in overeenstemming met de Voorzitter van het Parlement het bemiddelingscomité bijeen op 18 september 2001.

Op deze bijeenkomst behandelde het bemiddelingscomité het gemeenschappelijk standpunt op basis van de door het Parlement voorgestelde amendementen.

Na verdere delegatiebijeenkomsten werd overeenstemming bereikt bij briefwisseling van 2 en 10 oktober 2001.

Op 17 oktober 2001 hechtte de delegatie van het Parlement in het bemiddelingscomité met algemene stemmen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de resultaten van de bemiddeling.

Aan de stemming namen deel: James L.C. Provan (ondervoorzitter en voorzitter van de delegatie), Renzo Imbeni (ondervoorzitter), Graham R. Watson (voorzitter van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken), Klaus-Heiner Lehne (rapporteur), Maria Berger, Marco Cappato, Glyn Ford, Carmen Fraga Estévez (verving Ana Palacio Vallelersundi), Timothy Kirkhope, Elena Ornella Paciotti, Hubert Pirker, Gerhard Schmid, Diemut R. Theato (verving Ingo Friedrich).

Op 24 oktober 2001 constateerden de medevoorzitters van het bemiddelingscomité, overeenkomstig punt III.8 van de gemeenschappelijke verklaring over de wijze van uitvoering van de nieuwe medebeslissingsprocedure¹, de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerptekst.

Het verslag werd ingediend op 5 november 2001.

¹ PB C 148 van 28.5.1999, blz. 1.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over de door het bemiddelingscomité goedgekeurde gemeenschappelijke ontwerptekst van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (PE-CONS 3654/2001 - C5-0496/2001 – 1999/0152(COD))

(Medebeslissingsprocedure: derde lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien de door het bemiddelingscomité goedgekeurde gemeenschappelijke ontwerptekst en de daarop betrekking hebbende verklaring van de Commissie (PE-CONS 3654/2001 - C5-0496/2001),
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt¹ inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(1999) 352²),
 - gezien zijn in tweede lezing geformuleerde standpunt³ inzake het gemeenschappelijk standpunt van de Raad⁴,
 - gezien het advies van de Commissie over de amendementen van het Parlement op het gemeenschappelijk standpunt (COM(2001) 330 – C5-0253/2001⁵),
 - gelet op artikel 251, lid 5 van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 83 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van zijn delegatie in het bemiddelingscomité (A5-0380/2001),
1. hecht zijn goedkeuring aan de gemeenschappelijke ontwerptekst en wijst op de daarop betrekking hebbende verklaring van de Commissie;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het besluit samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 254, lid 1 van het EG-Verdrag te ondertekenen;
 3. verzoekt zijn secretaris-generaal in het kader van zijn bevoegdheden het besluit te ondertekenen en samen met de secretaris-generaal van de Raad zorg te dragen voor publicatie ervan in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen;
 4. verzoekt zijn Voorzitter deze wetgevingsresolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ PB C 121 van 24.4.2001, blz. 133.

² PB C 177 E van 27.6.2000, blz. 14.

³ Aangenomen teksten van 5.4.2001.

⁴ PB C 36 van 2.2.2001, blz. 24.

⁵ PB C nog niet gepubliceerd.

TOELICHTING

Inleiding

Het Europees Parlement heeft regelmatig aangedrongen op aanpassing van Richtlijn 91/308 van 10 juni 1991, een van de belangrijkste instrumenten in de bestrijding van het witwassen van geld in verband met drugsmisdrijven.

De afgelopen jaren tekent zich een tendens af naar een veel ruimere definitie van het witwassen van geld, die berust op een breder spectrum van basisdelicten of aan het witwassen ten grondslag liggende strafbare feiten. Door deze verandering wordt melding van verdachte transacties en internationale samenwerking op dit terrein gemakkelijker. In het door de Raad aangenomen gemeenschappelijk optreden 98/699/JHA van december 1998 komen de lidstaten overeen alle ernstige strafbare feiten te beschouwen als basisdelicten, teneinde het witwassen van geld strafbaar te kunnen stellen.

Bovendien gaan witwassers, omdat de controles in de financiële sector zijn verscherpt, steeds meer van niet-financiële ondernemingen gebruik maken. De in de richtlijn vervatte verplichtingen betreffende de identificatie van cliënten, de bewaring van bewijsstukken en de melding van verdachte transacties moeten daarom worden uitgebreid tot een beperkt aantal activiteiten en beroepen die voor het witwassen van geld kwetsbaar zijn gebleken.

Verder moeten de definities van “kredietinstelling” en “financiële instelling” worden herzien en moeten enkele activiteiten (zoals die van beleggingsondernemingen, wisselkantoren en geldovermakingskantoren) duidelijk door de nieuwe richtlijn worden gedekt.

Tot slot omvatten de belangrijkste wijzigingen op Richtlijn 91/308 een uitbreiding van het verbod op het witwassen van geld zodat daaronder niet alleen de drugshandel valt maar alle georganiseerde criminaliteit, en een uitbreiding van de verplichtingen die door de richtlijn worden opgelegd aan niet-financiële activiteiten en beroepen. De lidstaten staat het vrij hun nationale wetgeving met betrekking tot het verbod op het witwassen van geld uit te breiden tot elke andere vorm van criminele activiteit.

Eerste en tweede lezing

Het onderwerp werd behandeld in het verslag van Klaus-Heiner LEHNE (PPE-DE, D), dat in eerste lezing werd aangenomen op 5 juli 2000. Er werden 33 amendementen aangenomen, die voornamelijk betrekking hadden op de uitbreiding van het toepassingsgebied van de richtlijn, te weten uitbreiding van de lijst van personen handelend in het kader van hun beroepsactiviteiten in niet-financiële beroepen (met inbegrip van kunsthandelaars en veilingmeesters), de status van notarissen en onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen, casino's en de identificatieplicht met betrekking tot verzekeringspolissen.

De Raad nam zijn gemeenschappelijk standpunt aan op 30 november 2000 en nam ongeveer de helft van de EP-amendementen met betrekking tot de betrokken instellingen en personen die door de richtlijn worden gedekt, over, alsmede het amendement betreffende de lijst van betrokken personen, casino's en de keuze die de lidstaten wordt gelaten om sommige

beroepen van de meldingsplicht vrij te stellen.

In tweede lezing (5 april 2001) nam het Parlement het verslag-LEHNE aan, dat 15 amendementen bevatte op het gemeenschappelijk standpunt van de Raad inzake definities (“basisdelicten”, “financiële instelling”, “bevoegde autoriteiten”), inzake de betrokken instellingen en personen voor de opnemings van verschillende niet-financiële activiteiten, de identificatieplicht met betrekking tot verzekeringsovereenkomsten, de identificatieplicht van bezoekers aan casino’s, uitzonderingen voor bepaalde beroepen (voor het juridisch advies en advocaten achtte de rapporteur het van wezenlijk belang dat advocaten bij de uitoefening van hun traditionele taak van juridisch adviseur en vertegenwoordiger geheimhouding met betrekking tot hun klanten konden blijven betrachten), vrijgave van informatie die de autoriteiten is verstrekt, gebruik van informatie en aansprakelijkheid (aan de autoriteiten verstrekte informatie die wordt gebruikt voor andere doeleinden) en bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen (rol van de Commissie en OLAF).

De Commissie bracht op 13 juni 2001 over alle amendementen van het EP een negatief advies uit.

De richtlijn in de bemiddelingsprocedure

De Raad besloot dat hij de amendementen van het Parlement niet kon aanvaarden en op 4 juli 2001 werd de EP-delegatie samengesteld.

Er werden verschillende dialogen (11 september en 9 oktober) en delegatievergaderingen (5 september, 2 en 17 oktober) gehouden. Het bemiddelingscomité werd op 18 september 2001 bijeengeroepen.

De gebeurtenissen van 11 september in de VS hebben het standpunt inzake het onderwerp dramatisch gewijzigd omdat vanaf die dag de richtlijn betreffende het witwassen van geld in brede kring werd gezien als een onderdeel van de bestrijding van het terrorisme.

De delegatie nam op haar vergadering van 17 oktober het volgende met de Raad overeengekomen pakket van compromisvoorstellen aan (12 stemmen voor bij een onthouding):

- 6 amendementen over basisdelicten, de lijst van financiële instellingen, verschillende niet-financiële activiteiten, verzekeringspolissen en casino’s werden geheel of gedeeltelijk aanvaard. Daarentegen werd het gemeenschappelijk standpunt aanvaard met betrekking tot twee amendementen over de definitie van “bevoegde autoriteiten” en de aansprakelijkheid voor vrijgave van informatie;
- de Commissie heeft een verklaring doen uitgaan betreffende twee amendementen over de bescherming van de financiële belangen, waarbij zij nogmaals verklaart dat zij voornemens is voor het einde van dit jaar een voorstel terzake in te dienen;
- er wordt een nieuw lid toegevoegd in het amendement over het geven van tips: de lidstaten zijn er niet toe gehouden de verplichting toe te passen op de vermelde beroepen (onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen en andere);

- het amendement over de aan de autoriteiten verstrekte informatie wordt aanvaard via schrapping van de alinea waarin wordt bepaald dat de lidstaten kunnen bepalen dat deze inlichtingen eveneens voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt.
- tenslotte, wordt door de oplossing voor de twee sleutelamendementen over “advocaten” beantwoord aan het beginsel dat “de werkingssfeer van de bepalingen van de richtlijn moet worden uitgebreid tot notarissen en onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen, als gedefinieerd door de lidstaten, wanneer zij deelnemen aan financiële of ondernemingsgerichte transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaars worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen.”(overweging 15).

Echter “Er moeten vrijstellingen zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Bijgevolg blijft juridisch advies onderworpen aan de beroepsgeheimhoudingsplicht, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden.(nieuwe overweging 16). Aanvankelijk wilde de Raad na het woord “weet” in de laatste zin de woorden “of redenen heeft aan te nemen” inlassen. Maar aan het slot van de procedure stemde hij ermee in deze zinsnede te laten vallen.

Conclusies

De delegatie acht het eindresultaat van de bemiddeling zeer bevredigend voor het Parlement, aangezien in de gemeenschappelijke ontwerp tekst de meeste van diens amendementen in hun geheel of in een bewerkte vorm werden overgenomen. Zij stelt derhalve voor dat het Parlement de tekst in derde lezing aanneemt.